

Zpráva o činnosti České pedagogické společnosti za období září 1998 – prosinec 2000 (prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.)

Vlastimil Švec

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

máme se společně zamýšlet nad činností naší pedagogické společnosti od září 1998 do dnešního dne. **Dvouleté období** je v lidském životě většinou jen jeho malou částí. Nicméně i toto krátké období může představovat pro další životní běh člověka zastavení, ale i významná předznamenání, otazníky a výzvy. Domnívám se, že nejinak je tomu i v životě naší pedagogické společnosti.

Jak na uplynulé dva roky pohlížet? Existují vůbec objektivní hlediska pro posuzování naší činnosti? Vždyť to, co pro jednoho člena naší společnosti znamená posun ve vývoji, činnosti, může pro druhého znamenat stagnaci a pro jiného třeba jen malé ohlédnutí zpět. **Záleží na úhlu pohledu každého z nás a na optice**, přes kterou se na naši společnou, ale i individuální činnost díváme. Dovolte proto, abych vám nabídl ke konfrontaci i zamyšlení pohled na činnost naší společnosti optikou jeho předsedy a věřím, že i podobným úhlem pohledu jeho kolegyně a kolegů z hlavního výboru.

Možná podobně jako já spatříte v zorném poli zpětného ohlédnutí za naši dvouletou činností jako první nedávný celostátní **Sjezd učitelů**. Šlo, jak víte, o druhý sjezd v historii českého učitelstva, ten první se konal před 80 lety. Myšlenka sjezdu krystalizovala v představách členů výboru již od roku 1998, avšak konkrétní obrysy zaznamenala až v roce 1999, a to zejména v souvislosti s diskusí o národním programu vzdělávání v naší republice, Bílé knize. Tomu také odpovídalo téma sjezdu – **Proměny školy, učitele a žáka na přelomu tisíciletí**.

Za jeden z významných rysů Sjezdu lze považovat to, že se na něm sešlo na 650 učitelů, a to z různých stupňů a druhů našich škol. Dalším důležitým rysem bylo, že se jednání Sjezdu pokusilo přispět, a to zejména jednáními v sekcích, z nichž vyplynuly konkrétní závěry pro jednotlivé stupně škol, do diskutované koncepce našeho školství. Význam Sjezdu podtrhla účast ministra školství pana Mgr. Eduarda Zemana (byť to byla účast pouze v dopolední části prvního dne sjezdového jednání), jeho poradce a vedoucího zpracovatelského týmu Bílé knihy, pana prof. Jiřího Kotáska, primátora města Brna, pana dr. Jiřího Duchoně, rektora brněnské univerzity, pana prof. Jiřího Zlatušky a také děkana zdejší pedagogické fakulty, pana doc. Oty Říhy. Důstojnost a svátečnost Sjezdu učitelů zvýšilo také to, že jeho první den proběhl v Janáčkově divadle.

Zaostříme-li naši optiku, uvidíme, že za Sjezdem učitelů se skrývá řada **zajímavých aktivit poboček naší společnosti**. Jejich společným znakem byla zejména **aktuálnost témat** a problémů prezentovaných na akcích jednotlivých

poboček (v Praze, Brně, Olomouci, Ostravě, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Liberci), ale i **formy**, jejichž prostřednictvím byly tyto problémy odkrývány a komunikovány. Je potěšitelné, že **začínají postupně převažovat diskusní stoly, workshopy a semináře.**

Pokusme se však ještě více zaostřit optiku našeho pohledu. Potom uvidíme, že například na akcích některých poboček diskutují kolegyně a kolegové středního i staršího věku a **chybí mladší kolegyně a kolegové, doktorandi pedagogických oborů a studenti.** Při podrobnějším pohledu nám v řadách společnosti stále ještě **chybí učitelé základních i středních škol.**

Pokud stočíme optiku na jednotlivé členy společnosti, spatříme, že se **do aktivní činnosti poboček zapojují jen nemnozí z nás.**

Naše bilance se nemůže vyhnout čtvrtletníku **Pedagogická orientace.** Tento náš časopis si postupně nachází svůj **specifický profil**, neboť jeho posláním není pouze informovat o aktivitách České pedagogické společnosti, ale také přinášet jejím členům aktuální informace z pedagogické teorie i praxe, zkušenosti a názory učitelů i výzkumníků, pedagogů, ale třeba i psychologů, sociologů a lékařů. Svým zaměřením Pedagogická orientace nekonkuruje jiným odborným časopisům, zejména Pedagogice, nýbrž jejich obsah vhodně doplňuje a aktualizuje.

Pootočíme-li naši pomyslnou optikou poněkud nahoru, možná uvidíme pracovnu Katedry pedagogiky PdF MU, v níž probíhala **jednání hlavního výboru.** Cítím dělnou neformální atmosféru, kterou spoluvytvářeli zejména kolegyně Veselá, Kohnová, Válková, Rybičková a kolegové Spousta, Prokop, Bůžek, Vacek, Havelka, Franiok. Co zde padlo nápadů, myšlenek, ale i kritických reflexí a sebereflexí. Dovolte proto, abych poděkoval těmto kolegyním a kolegům i vám všem, kteří aktivně přispíváte do činnosti naší společnosti.

Řady hlavního výboru po několikaletém působení ve funkci předsedkyně a místopředsedkyně opouští paní doc. Zdenka Veselá, která byla také předsedkyní přípravného výboru Sjezdu učitelů. Dovolte, abych jí jménem svým, ale zajisté i jménem Vaším upřímně poděkoval.

Jak dál? O tom bychom měli rozhodovat všichni společně. Domnívám se, že některé náměty jsem již naznačil a další budou řečeny v diskusi.